

Skolekretsgrenser, Levanger kommune 2021

Orientering til Driftsutvalget 16. juni
2021

Bakgrunn

- Kommunestyret 28.april «Rektor bønnfaller politikerne om å endre kretsgrenser»
- Brev til foresatte i 7. klasse ved Halsan skole
- *Det er behov for en helhetlig gjennomgang av skolestruktur i Levanger. Gjennomgangen må baseres på prognoser for elevtallsutvikling, driftsutgifter nå og framover, samt kostnader og alternativkostnader til investerings- og driftsrammer med eksisterende og eventuelt endret skolestruktur. Gjennomgangen skal danne grunnlag for vurdering og politiske beslutninger om framtidens skolestruktur, inkludert kretsgrenser for skolene. (Økonomiplan 2021-24)*

Oppdrag fra kommunedirektør/kommunalsjef

Å se på nåtidig og framtidig elevtall ved skolene, sett i lys av

- demografisk sammensetning med hensyn til alder og inn/utflyttinger i sentrum og i grendene som sokner til Levanger ungdomsskole
- fødsels-/befolkningsprognoser
- bosettingsmønster- jf arealplaner, utbygginger, infrastruktur

Og- i lys av dette

- vurdere skolenes kapasitet
- identifisere nærskoler
- vurdere om det er grunn til å legge fram en anbefaling om å endre skolekretsgrensene i Levanger, og hva som vil være alternativet.

Elever ved Halsan barneskole bor i området Momarka/Høgberget/Nossum, og skal begynne ved Levanger ungdomsskole fra 8. klasse, fordi skolekretsen er definert slik.

Ettersom det er svært fullt på skolene i sentrum, vil Levanger kommune i løpet av året måtte ta stilling til å justere kretsgrensene for skolene for å få en bedre fordeling av elevtall ved den enkelte skole. Dette er en sak som må besluttes politisk, og endring av kretsgrensene vil tidligst bli aktuelt fra skoleåret 2022-23, dersom dette blir bestemt. Nye kretsgrenser vil da gjelde for elever som starter i 1. og 8. trinn.

Dette brevet er likevel en konkret forespørsel om det er noen som kan tenke seg, eller som ønsker å starte på ungdomstrinnet på Skogn U i stedet for ved Levanger U, som elevene i dag sokner til.

Bakgrunnen for forespørselen er at det fra høsten 2021 vil bli 6 åttendeklasser ved Levanger U, mens det på Skogn U blir 2 åttendeklasser. Levanger U har ordinære klasserom til 18 klasser, mens det fra høsten blir 19 klasser. På Skogn U er det plass til flere klasser enn skolen har i dag. Beregninger viser at hvis minimum 14 elever fra Halsan begynner på Skogn U i stedet for ved Levanger U, vil Levanger U få 5 klasser, mens Skogn U vil få og 3 klasser.

Hva er vurdert?

- Utvalget har, med bakgrunn i gjeldende kretsgrenser, sett på om det har skjedd vesentlige endringer i bosettingen som kan føre til at det er endringer i hva som er nærskole, altså om det er elever som i 2021 bor nærmere en annen skole enn i 2015 (siste revisjon av kretsgrensene).
- Utvalget har sett på elevtall og prognoser for elevtall, basert på fødselstall og gjeldende antall elever og klasser ved den enkelte skole. Det er også sett på tidligere prognoser vs reelle elevtall. Endringer her tilskrives til/fracflytting, samt elevovergang til privatskoler.
- Utvalget har gjort seg kjent med aktuelle utbygginger på Nesset, og har diskutert effekten av dette, sett i lys av forventet nedgang i antall elever ved Frol og Halsan, uten å estimere nettoeffekten mht elevtall. Dette kommer imidlertid fram som en usikkerhet.
- Utvalget har satt seg grundig inn i nærskoleprinsippet og elevenes rettigheter og kommunens plikt for å sørge for at det er tilstrekkelig kapasitet i skolene.
- **Utvalget har bestått av:** Svein R. Troset (Teknisk) Alf Roksvåg (daglig leder geodata og oppmåling), Erik H. Garmager (rådgiver grunnskole), Ingar Grønnesby (IKT-koordinator-grunnskole), Marit E. Aksnes (kommunalsjef)

Dagens
skolekretser

Hva er nærskole?

- Elever i grunnskolen har rett til å gå på nærskolen. Hva som skal regnes som nærskolen avgjøres av en rekke forhold omtalt i opplæringslovens forarbeider, jf NOU:18 1995 og Ot.prp. nr. 46 (1998-1999).
- Det skal tas utgangspunkt i geografi, men også andre objektive forhold som topografi og farlig skolevei er relevante hensyn. I tillegg kan det legges vekt på subjektive forhold som at eleven har søsken på skolen.

Forskrift om skolekretser- beskrivelse av hva som er nærskole og elevenes rettigheter

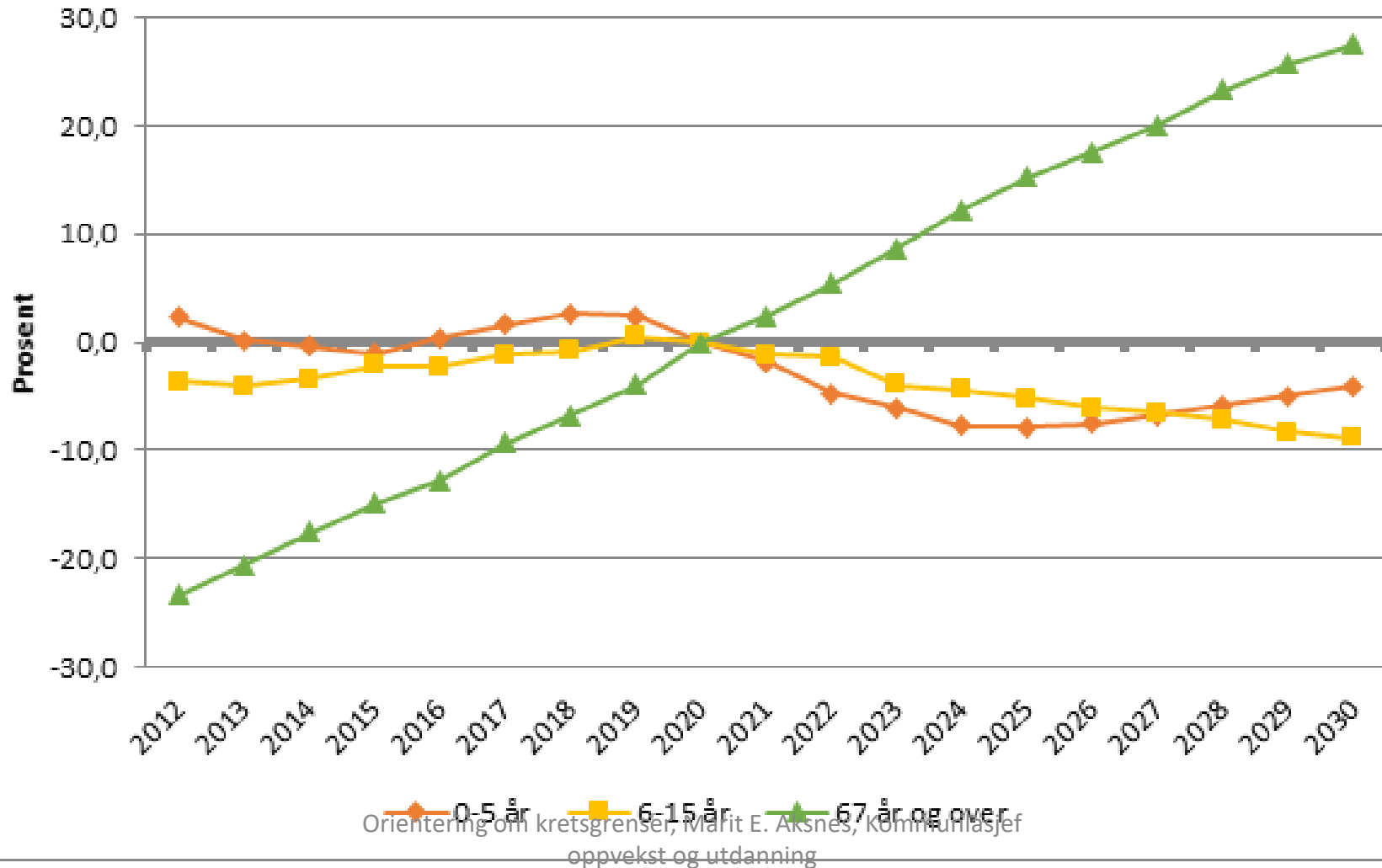
Opplæringsloven § 8-1 første ledd andre punkt gir kommunen hjemmel til å fastsette forskrifter; *” om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.”*

Denne forskriftshjemmelen er først og fremst gitt for å sikre forutberegnelighet for innbyggerne i kommunen, samt styre den kommunale saksbehandlingen og sikre likebehandling.

Forskriften vil også være sentral ved klagebehandling, der kommunen gis anledning til å synliggjøre for Statsforvalteren hvordan nærskoleprinsippet er ivaretatt.

Utvikling folketall 0-5 år, 6-16 år og 67 år + i kommunen per 1.1

(2020 = 0, SSB MMMM-alternativet)

Utvikling Frol, Halsan, Nesheim

Nesheim (etter folkeregisterfil 1.april 2021)- dim 532 elever/	
Skoleår	Elevtall
20-21	384
21-22	393
22-23	404
23-24	403
24-25	400
25-26	401
26-27	405
	+21

Frol (etter folkeregisterfil 1.april 2021)	
Skoleår	Elevtall
20-21	515
21-22	502
22-23	485
23-24	494
24-25	499
25-26	470
26-27	464
	-51

Halsan (etter folkeregisterfil 1.april 2021)	
Skoleår	Elevtall
20-21	169/160
21-22	153
22-23	178
23-24	187
24-25	175
25-26	171
26-27	176
	-20?

Usikkerheter:

Utbygging Nesset-når?

Halsan færre elever enn beregnet

Elever til privatskolene- øker i antall

Prognose
antall elever
LUSK-
dimensjon 18
klasser

*Velkomstklassen trenger
 eget klasserom
 Ungdomsbase?
 Tilflytting?

Skoleår	Frol, Halsan, Nesheim	Ant klasser	Etter f.r	Ant klasser etter f.r
20-21	477			
21-22	498	19	526	20*
22-23	465	18	491	18
23-24	445	17	465	17
24-25	433	16	448	16
25-26	441	16	456	16
26-27	438	16	454	16
27-28	447	17	466	17

Hva kan det legges vekt på- og ikke?

- Det kan ikke legges vekt på hensyn som vil være i strid med nærskoleprinsippet eller opplæringslovens formål; for eksempel "lik belastning" på kommunens skoler, opprettholdelse av skoler med svakt elevgrunnlag, spredning av faglig sterke og svake elever, samling av minoritets elever og spesialundervisningselever osv.
- En forskrift vil derfor være klarest der den legger vekt på objektive forhold som geografi og topografi.
- Forskriften må imidlertid også åpne for å legge vekt på subjektive forhold, der spørsmål om nærskoleprinsippet må avgjøres i den konkrete sak.

Hva kan det legges vekt på og ikke forts..

I tillegg kan eksisterende boligområder oppleve generasjonsendringer med økt barnetetthet, noe som er utenfor kommunens kontroll, i motsetning til utlegging av nye boligområder. Dette kan sprengte kapasiteten på den enkelte skole.

Ettersom forarbeidene åpner for at kapasitet kan være et hensyn det kan legges vekt på i praktiseringen av nærskoleprinsippet, vil en forskrift om kretsgrenser som legger vekt på kapasitet etter en nærmere vurdering kunne være lovlig.

I hvilken grad kan det legges vekt på kapasitet?

- Det er imidlertid en svært begrenset adgang til å legge vekt på kapasitet, både ved avgjørelsen av enkeltsaker og ved fastsettelse av forskrift om skolekretsgrenser. Etter UDIRs vurdering blir det først aktuelt å legge vekt på kapasitet når det kan dokumenteres at en skole er full. Kommunen må i en evt. lovlighetskontroll av forskriften eller behandlingen av en klagesak kunne dokumentere for Fylkesmannen at skolen er full.
- I nærskolesaker, og ved fastsettelse av forskrift om skolekretsgrenser, kan det i utgangspunktet ikke legges vekt på fremtidige kapasitetsproblemer, uansett hvor dokumentert disse skulle vise seg å være. Dette innebærer at kommunen må fylle opp skolene hvert år med de elevene som etter nærskoleprinsippet hører til den enkelte skole.

Vedtak i Formannskapet

Kommunestyret tar vedlagte strateginotat til orientering

2. Konkrete tiltak, beskrevet i strateginotatet, iverksettes som beskrevet. Økonomisk effekt for 2021 innarbeides i revidert budsjett for 2021 og helårseffekt av tiltakene legges til grunn i det videre arbeidet med budsjett og økonomiplan for perioden 2022 – 2025

Pkt 5-b:

Utrede mulig effektiviseringsgevinst knyttet til strukturelle endringer, primært innenfor oppvekstområdet – dette med utgangspunkt i kommunens behov for å tilpasse tjenestenivået til forventet demografisk utvikling.

Anbefalinger fra kommunedirektør

- **Med bakgrunn i formannskapetets vedtak 9. juni, samt basert på analyser om kapasitet, og fakta om nærskoleprinsippet, legges det ikke fram en sak om endring av kretsgrenser våren 2021.**
- Det utarbeides en egen **forskrift om kretsgrenser for levangerskolen**, som legges fram som egen sak våren/høsten 2022 i forbindelse med eventuell utredning og vedtak om strukturelle endringer på oppvekstområdet.

De nærmeste år:

- Basert på noe usikkerhet om framtidig elevtall, kan det bli aktuelt å bygge ut på Levanger ungdomsskole. Behov for beslutning om dette vil følges opp kontinuerlig av skoleeier.
- Det kan bli aktuelt å bygge ut på Nesheim skole dersom elevtilfanget overstiger skolens kapasitet.
- Som alternativ til utbygginger kan det bli aktuelt å leie egnede paviljonger for å ta kortsiktige «topper». Dette må kostnadsberegnes og vurderes opp mot andre strukturelle løsninger innenfor nærskoleprinsippet.